

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.387/2007/6.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Deák Péter ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** szám alatti lakos felperesnek - a Dr. Tóbiás Zsolt ügyvéd és Dr. Magyar János ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti lakos alperes ellen 172.000.000,- Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. június 13. napján kelt 10.G.40.098/2006/48. számú ítéletével szemben az alperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **részben megváltoztatja**, és az alperes marasztalásának összegét 66.000.000,- (Hatvanhatmillió) Ft-ra és ennek az elsőfokú ítéletben írt mértékű és tartamú kamatára leszállítja.

Az alperest elsőfokú eljárási költség fizetésére kötelező rendelkezést mellőzi, a felek maguk viselik elsőfokú eljárási költségeiket.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 558.000,- (Ötszázötvennyolcezer) Ft le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket, az állam terhén maradó illeték összegét 342.000,- (Háromszáznegyvenkettőezer) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A felek maguk viselik másodfokú eljárási költségeiket.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 522.000,- (Ötszázhuszonkettőezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket, az ezt meghaladóan le nem rótt 378.000,- (Háromszázhetvennyolcezer) Ft illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A felperes 1998. decemberében 35.000.000,- Ft-ot adott kölcsön a **M...** Kft-nek. Az alperes - aki tagja a kft-nek - megállapodott a felperessel, hogy közös gazdasági tevékenységet folytatnak, a közös állattenyésztés érdekében azonban nem tettek semmit. A rendőrség 1999. február 11. napján őrizetbe vette az alperest, vele szemben a felperes sérelmére elkövetett 35.000.000,- Ft károkozással járó csalás büntette miatt indult eljárás. 1999. február 19-től 2004. december 21-ig az alperes a vele szemben más ügyben kiszabott szabadságvesztés büntetését töltötte. Ezen idő alatt a peres felek között 2001. november 20-án megállapodás jött létre. Ennek 2. pontja szerint a felperes vállalta, hogy a **M...** Kft-vel és a **M...** Rt-vel szemben a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt folyamatban lévő két felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igényeket egy külön megállapodás és egyezség alapján kielégíti. Az előbbiek teljesülése esetére az alperes a szerződés 3. pontjában kötelezettséget vállalt, hogy a **M...** Kft-ben lévő üzletrészt 16.000.000,- Ft megfizetése ellenében a felperesnek (vagy az általa megjelölt személynek) átadja. Elismerte, hogy a vételár kifizetése már megtörtént. A 4. pontban úgy rendelkeztek, hogy a 3. pont teljesülése esetén az alperes (vagy az általa kijelölt személy) tulajdonába kerülnek a **M...** Rt. részvényei, a **M...** Kft. felsorolt 11 ingatlana és a megjelölt követelésállomány. A 9. pontban tett rendelkezés szerint a megállapodás hatályát veszti, amennyiben az 1. vagy 2-4. pontban foglaltak bármilyen okból nem teljesülnek. A felperes 2001. november 21-én aláírt egy nyilatkozatot, melyben kijelentette, a megelőző napon létrejött megállapodás teljesülése esetén a 35.000.000,- Ft kölcsönnel az alperes nem tartozik.

A **H...** Rt. 2001. október 30-án megbízta a **B...** Rt-t a **M...** Kft. „f.a.” és a **M...** Rt. „f.a.” ellen folyó felszámolási eljárásban bejelentett hitelezők felkutatására, ezen követelések megvásárlására. A megbízási díjat költségekkel együtt 4.000.000,- Ft-ban határozták meg. Abban az esetben, ha a követelések megvásárlásakor a megbízott a tervezett 56.000.000,- Ft-nál alacsonyabb árat ér el, az így „megtakarított” összeg 50 %-a, mint sikerdíj is megillette. A **H...** Rt. 2001. október 30-án az **A...** Kft-t is megbízta, hogy a **M...** Kft. „f.a.” és a **M...** Rt. „f.a.” ellen folyamatban lévő felszámolási eljárásokban segítse elő a két adós, valamint a hitelezők közötti egyezség létrehozását. Tájékoztatta a megbízottat, hogy a hitelezői követelések megvásárlásával mást bízott meg, „így a hitelezői oldal biztosítása nem tartozik e szerződés keretei közé”. Az egyezségkötés előkészítése során végzett feladatok teljesítéséért kikötött megbízási díj 40.000.000,- Ft + ÁFA volt. A követelések megvásárlásához szükséges összeget a **H...** Rt. részére a felperes biztosította. A **B...** Rt. a két adós elleni felszámolási eljárásban több hitelezőtől is megvásárolta a követelését, az engedményezésekre, valamint a vételár kifizetésére vonatkozó iratok a perben 43. sorszám alatt csatolásra kerültek. A **B...** Rt. a 2002. július 1. napján kelt elszámolás tanúsága szerint a két felszámolási eljárásban a követelések vásárlására 33.966.072,- Ft-ot fordított. Felmerült költségek címén 7.200.000,- Ft-ot, míg az őt megillető sikerdíjként 9.526.964,- Ft-ot jelölt meg. A **H...** Rt. a költséget és a sikerdíjat is

A **M...** Kft. ellen folyó felszámolási eljárásban az adós a hitelezőkkel kényszeregyezséget kötött, ezt a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2002. június 11-én meghozott Fpk.03-99-50169/63. számú végzésével jóváhagyta. Megállapította, hogy az eljárás során több hitelező összesen 181.145.366,- Ft követelést érvényesített. A **M...** Rt. ellen folyó felszámolási eljárásban is az adós és a hitelezők között kényszeregyezés jött létre, ezt a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2002. június 11-én kelt Fpk.03-98-50401/37. számú végzésével jóváhagyta. A végzés indokolása szerint a felszámolási eljárásba 13 hitelező jelentkezett be, a hitelezői igény 20.564.020,- Ft volt.

A felperes a 2001. november 20-án létrejött megállapodás 3. pontjában megjelölt üzletrészt nem szerezte meg, a cégbíróság az ezzel kapcsolatban előterjesztett változás bejegyzés iránti kérelmét elutasította. Az alperessel szemben folyó nyomozati eljárás során a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Vizsgálati Osztály 18/1999.bü. számú határozatával az alperes **M...** Kft-ben lévő üzletrészt zár alá vette. A Csongrád Megyei Bíróság a 2005. november 29-én kelt 1.B.573/2003/115. számú - első fokon jogerőre emelkedett - ítéletével az alperest bűnösnek mondta ki 2 rendbeli folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett különösen nagy kárt okozó csalás bűntettében, ezért őt végrehajtandó börtönbüntetésre ítélte. A büntető bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperes által a **M...** Kft. részére nyújtott 35.000.000,- Ft kölcsön felvételekor az alperes tudott arról, hogy a kölcsönt a kft. nem tudja visszafizetni. Az alperes ezzel a magatartásával a felperest tévedésbe ejtette, és 35.000.000,- Ft kárt okozott. Megállapította továbbá, hogy a felperes a **M...** Kft. és a **M...** Rt. ellen folyó felszámolási eljárásokban a felszámolónál eljáró és az egyezés szerint a hitelezőket kielégítette úgy, hogy több részletben 106.000.000,- Ft-ot fizetett ki. A felperes emellett 16.000.000,- Ft kölcsönt is nyújtott az alperesnek. Az alperes a szerződés megkötésekor tudomással bírt arról, hogy a **M...** Kft-ben lévő üzletrésze bűnügyi zárlat alatt van, erről a felperest szándékosan nem tájékoztatta. Az alperes a felperest tévedésbe ejtette, illetve tévedésben tartotta, ezzel neki 122.000.000,- Ft kárt okozott.

A felperes a 2006. április 11-én előterjesztett keresetében 172.000.000,- Ft és ennek 2002. július 1. napjától járó kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a büntető bíróság ítéletében megállapított tényállásra alapította. Arra hivatkozott, hogy magánszemélyek között jött létre a szerződés, melynek teljesítése érdekében bevonta a **H...** Rt-t. A kárt saját személyében szenvedte el, a **H...** Rt-nek ugyanis az ügylet lebonyolításához szükséges fedezetet ő biztosította. A **M...** Kft-ben lévő üzletrész megszerzése érdekében vállalta a két céggel szemben folyó felszámolási eljárásban a hitelezői követelések részbeni kielégítését. A büntetőeljárás során keletkezett iratok igazolják, hogy 106.000.000,- Ft került kifizetésre. A 35.000.000,- Ft kölcsönt valóban a **M...** Kft-nek nyújtotta, ezt az összeget azonban a felek a perbeli megállapodás részévé tették, az üzletrész ellenértéke során ez is beszámításra került. Az üzletrészt azért nem tudta megszerezni, mert az alperes bűncselekményt követett el, a szerződés emiatt hatálytalanná vált. A Ptk. 318. § (1) bekezdésére figyelemmel kérte az őt ért kár

megtérítését. Előadta, hogy a **H...** Rt. az alperessel szemben fennálló követelését rá engedményezte.

Az alperes 16.000.000,- Ft vételár tekintetében elismerte a keresetet, ezt meghaladóan kérte annak elutasítását. Arra hivatkozott, hogy a felperessel nem áll jogviszonyban, a **H...** Rt-vel kötött szerződést. Alátámasztja ezt az a tény is, hogy a **H...** Rt. kötött megbízási

szerződéseket a két felszámolási eljárásban az egyezség létrehozása, a hitelezői követelések kiegyenlítése érdekében, és a szükséges fedezetet is ez a gazdasági társaság biztosította. Vitatta a kár összegszerűségét, utalva arra, hogy a büntető ítélet ezzel kapcsolatos indokolása nem köti a polgári bíróságot. Kiemelte, a H... Rt. 2002. évi mérlegbeszámolójából is megállapítható, hogy a felszámolással érintett két cég részére 9.507.000,- Ft kölcsönt nyújtott, követelésként ezt szerepeltette. Hangsúlyozta, hogy az e fölötti pénzüsszeget a H... Rt. sikerdíj címén fizette ki, amely rendkívül eltűlzott volt. A 35.000.000,- Ft kölcsön vonatkozásában úgy foglalt állást, hogy azt a felperestől a M... Kft. vette fel, annak visszafizetéséért ő nem felel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 157.000.000,- Ft és ennek 2002. július 1. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte az alperest, az ezt meghaladó keresetet elutasította. Indokolása szerint a 2001. november 20-án kelt megállapodás egy háromoldalú szerződés volt, a H... Rt., mint szerződést kötő fél teljesítette a kifizetéseket, ez nem zárja ki azt, hogy a felperes saját személyében ennek a jogviszonynak a részese legyen, és az általa a H... Rt.-hez történt tagi kölcsön befizetéseket közvetlenül saját személyében, mint szerződésből eredő követelést ne érvényesíthetne. Utalt a Pp. 4. § (2) bekezdés rendelkezésére és a büntető ügyben megállapított tényállást jelen perben is irányadónak tekintette, erre alapítva vizsgálta, hogy fennállnak-e a Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt kártérítési felelősség feltételei. Úgy foglalt állást, nem bír jelentőséggel az a körülmény, hogy a 106.000.000,- Ft-os összeg nagyobb részben sikerdíjként került kifizetésre, a felperesnek ugyanis az volt a kötelezettsége, hogy a felszámolásból egyezségkötéssel „kivezesse” a két gazdasági társaságot. A megállapodásban a felek nem határozták meg a hitelezői követelésállomány összegét, ezért a hitelezőkkel fennállott alkupozícióból származó előnyök az alperes javára nem szolgálhatnak. A felperes igazoltan kifizette ezeket az összegeket, az alperesi bűncselekmény következményeként ez számára meg nem térült befektetésnek minősül. Ez a kár az alperes magatartásával áll okozati összefüggésben, ha ugyanis nem hallgatta volna el az üzletrész zár alá vételét, a felperes nem kötötte volna meg a megállapodást és a 106.000.000,- Ft-ot nem fizeti ki. A 35.000.000,- Ft kölcsönrel kapcsolatban megállapította, hogy az üzletrész ellenértékeként ezt az összeget is figyelembe vették a felek a 2001. november 20-i szerződésben, a felperes 2001. november 21-én tett nyilatkozata is alátámasztja, hogy a 35.000.000,- Ft teljesítése is része volt a megállapodásnak, az alperesi kötelezettségek között ez is szerepelt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel, kérte annak részbeni megváltoztatását és 25.012.021,- Ft marasztalást meghaladó részében a kereset elutasítását. Álláspontja szerint a felperes a perbeli szerződések teljesítése érdekében a két felszámolási eljárásban a hitelezők felé ténylegesen 9.012.021,- Ft-ot fizetett ki, ezért csak ennek megtérítésére tarthat igényt. A felperes feladata csak a

- 5 -

Gf.I.30.387/2007/6.szám

hitelezői igények kielégítése volt, ezért a közreműködők felé történt sikerdíj összegét az alperestől nem igényelheti. A 35.000.000,- Ft kölcsön vonatkozásában korábbi álláspontját fenntartva megerősítette, hogy ezt a M... Kft. vette fel, és annak elszámolása már megtörtént.

Az alperes fellebbezése **részben alapos.**

Nem volt vitás a perben, hogy a felperes 1998. decemberében nem az alperes, hanem a **M... Kft.** részére biztosított 35.000.000,- Ft kölcsönt, az alperes a szerződéskötésre irányuló tárgyalások során nem a saját nevében, hanem a kft. képviselőjében járt el, a kft. nevében tett jognyilatkozatot. A felperes keresetében a jogerős büntető ítéletben megállapított tényállásra hivatkozva az alperest bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére kérte kötelezni. Másodsorban arra hivatkozott, hogy a 35.000.000,- Ft kft-t terhelő kölcsönt a perbeli 2001. november 20-án létrejött megállapodásban elszámolták, az üzletrész ellenértékének kialakítása során erre az összegre is figyelemmel voltak. Ha a jogi személy tagja (vezető tisztségviselője, tisztségviselője, alkalmazottja) a jogi személy tevékenységi körében eljárva a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek vagyoni érdeksérelmet okoz, a polgári jogi felelősségi jogkövetkezmények a jogi személlyel szemben alkalmazhatók. A tisztségviselővel (taggal, alkalmazottal) szemben közvetlenül e jogkövetkezmények akkor sem alkalmazhatók, ha a magatartás egyúttal bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg. Általában olyan esetekben, amikor a társaság tagja, vezető tisztségviselője a jogi személy képviselőjében eljárva szerződést köt, vagy a megkötött szerződés keretei között annak teljesítése körében fejt ki magatartását, akkor a jogi személy tevékenységi körében jár el. Ez akkor is így van, ha ennek során magatartása valamely bűncselekmény törvényi tényállását is megvalósítja. Képviselői joga nyilvánvalóan nem „bűncselekmény elkövetésére”, hanem konkrét magatartás kifejtésére, nevezetesen jognyilatkozat megtételére - szerződéskötésre - szól, a szerződéskötés során tanúsított, annak részét képező jogellenes magatartás azonban a jogi személy terhére esik. Ellenkező értelmezés arra vezetne, hogy a felvett kölcsönösszeg visszafizetéséért a jogi személy nem lenne felelősségre vonható. A Ptk. nem ismeri a „bűncselekménnyel okozott kár” deliktális felelősségi tényállását, ezért a tag, vezető tisztségviselő magatartásának polgári jogi következményei nem változnak amiatt, mert a magatartás egyúttal bűncselekmény törvényi tényállását is kimeríti, polgári jogi felelősséggel ilyenkor is a jogi személy tartozik (Szegedi Ítéltábla 1/2005. (VI.17.) számú Kollégiumi ajánlása, közzétéve a Bírósági Döntések Tára 2005/10. számában, Közigazgatási-Gazdasági Döntvénytár 1995/10/208. és 1997/4/89. számú eseti döntések).

A főszabály alól a tárgyi jogban is léteznek kivételek. A kölcsön nyújtása időpontjában hatályos Gt. a jogi személyiséggel való visszaélés egyes eseteiről - a jogi személyiség „áttöréséről”, vagyis a tagok közvetlen polgári jogi felelősségéről, ennek feltételeiről - külön törvényi rendelkezéseket tartalmazott. Az 1997. évi CXIV. törvény (Gt.) 56. § (3) és (4) bekezdésében írt szabályok, a „felelősségátvitelre” vonatkozó rendelkezések azonban csak a társaság megszűnése után fennmaradó

hitelezői követelések esetére tettek ilyen igényérvényesítést lehetővé, a perbeli esetben azonban a **M... Kft.** változatlanul létezik.

A jogi személy elkülönült felelősségének áttörése, a társaság tagjával szemben a társasággal jogviszonyba került külső harmadik személy részéről a polgári jogi igények közvetlen érvényesítése jogilag létező (működő) társaság esetében - a Gt. tételes rendelkezése hiányában is - kivételes esetben nem zárható ki. A jogi személyiséggel való visszaélés, ha a társaság vagyonát a tag, vezető tisztségviselő jogszerűtlenül magánvagyonára javára, magáncélból hasznosítja, menti át (akár áttételesen), csalárd

eljárásával a hitelezőket megkárosítja, ez sérti a jóhiszeműség és a tisztesség polgári jogi alapelvét és a joggal való visszaélés törvényi tilalmába is ütközik (Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdés, Ptk. 5. § (1) bekezdés). Amennyiben bizonyítást nyer, hogy a vagyont a tag, vezető tisztségviselő a magánvagyonára javára elvonta, úgy indokolt, hogy a harmadik személy hitelezőkkel szemben a magánvagyonára terhére közvetlenül álljon is helyt. A tag közvetlen felelősségét ilyenkor sem az alapozza meg, hogy magatartása valamely bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja, hanem az a körülmény, hogy a joggal való visszaélést kimerítő „többlet tényállási elem megvalósul”, a polgári jogi felelősségi következmények alkalmazásának ez utóbbi az alapja. Ilyen esetben a külső harmadik személy igényét a taggal (vezető tisztségviselővel) és a jogi személlyel szemben is érvényesítheti, mivel a jogi személy és a tag felelőssége ekkor egyetemleges (a már hivatkozott Kollégiumi ajánlás II-IV. pontjai). A perbeli esetben az alperes részéről a kölcsön felvétele - a társaság működési körében, érdekében eljárva - nem feltételezi, hogy a magánvagyonára javára a jogaival visszaélt volna, a peradatok szerint a felvett kölcsönösszeg teljes egészében a kft. pénzeszközeihez került felhasználásra. Mindezt a bűncselekmény megvalósulása ellenére „többlet tényállási elem” hiányában az alperes a gazdálkodó szervezet által a felperesnek okozott károkért magánvagyonával nem áll helyt (Bíróági Határozatok 2001/3/113. számú jogeset). Tény, hogy az alperes a hitelfelvétel során ugyan bűncselekményt is megvalósító megtévesztő adatot közölt, nincs azonban bizonyítva olyan „többlet tényállás” - joggal való visszaélés -, amely a felelősségét megalapozná (Bíróági Határozatok 1999/10/465., Ítéltáblai Határozatok 2005/4/157., valamint Bíróági Döntések Tára 2006/1/7. számú jogeset).

A 2001. november 20-i megállapodás alanyai a peres felek voltak. A felperes az általa saját személyében vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében teljesítési segédként bevonta a **H...** Rt-t, a szerződésben vállaltakat közreműködő (megbízott) igénybevételével teljesítette (Ptk. 315. §). A szerződés elsődleges célját vizsgálva megállapítható, hogy a felek között egy feltételtől függő üzletrész adásvételi szerződés jött létre. A megállapodás 3. pontjában foglaltak értelmében a felperes az üzletrész megszerzése érdekében ellenszolgáltatásként megfizetett 16.000.000,- Ft-ot, emellett vállalta, hogy a **M...** Kft-t és a **M...** Rt-t „kivezeti” a felszámolásból, a két gazdálkodó szervezet felszámolási eljárása során hitelezőivel kényszeregyezséget köt, és a hitelezői követelések megvásárlásához, az egyezség létrehozásához szükséges fedezetet biztosítja. A felperes a szerződésben vállalt kötelezettségeinek eleget tett, tevékenysége eredményeként a két gazdálkodó szervezettel szemben folyó felszámolási eljárás a megkötött egyezségek következtében megszűnt. Figyelemmel arra, hogy az alperes **M...** Kft-ben lévő

- 7 -

Gf.I.30.387/2007/6.szám

üzletrészét a rendőrhatalóság bűnügyi zár alá vette, ez a korlátozás a későbbiekben sem szűnt meg, az alperes a saját érdekkörébe tartozó - jogi - okból nem tudta az üzletrész adásvételi szerződést teljesíteni. A Ptk. 228. § (1) bekezdése értelmében, ha a felek a szerződés hatályának beálltát bizonytalan jövőbeni eseménytől teszik függővé, a szerződés hatálya e feltétel bekövetkeztével áll be. A bűnügyi zárlat elrendelésével és fenntartásával a felfüggesztő feltételhez kötött üzletrész-átruházási szerződés megghiúsult, lehetetlenült (Legfelsőbb Bíróság 2003/2/963. számú Elvi Bíróági Határozat). A Ptk. 312. § (2) bekezdése akként rendelkezik, ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amelyért a kötelezett felelős, a jogosult a teljesítés elmaradása miatt kártérítést követelhet.

A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy az általa hivatkozott körülményeket a bíróság valóban fogadja el. A bizonyítási teher általános szabálya, továbbá a Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében a károsult felperest terhelte a bizonyítás arra vonatkozóan, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben milyen összegű kára keletkezett. Az üzletrész adásvételi szerződés keretében előlegként kifizetett 16.000.000,- Ft összegű tartozását az alperes elismerte, ebben a részben az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezéssel nem élt.

A felperes teljesítési segédje és az **A... Kft.** között létrejött megbízási szerződés alapján kifizetett 50.000.000,- Ft megbízási díj, mint kár megtérítése iránti kereset megalapozatlan. A megbízási szerződésben a megbízotti feladatokat általánosságban határozták meg, magából a szerződésből nem lehet megállapítani azt sem, hogy jellegét tekintve a megbízott milyen tevékenységet végez. A felperes a per során nem bizonyította, hogy a 2001. október 30-án létrejött megállapodás alapján az **A... Kft.** bármilyen érdemi, konkrét tevékenységet végzett volna. Ezzel szemben az iratoknál (I. számú doboz, nyomozati irat 2. kötet) rendelkezésre áll a **M... Rt.** 1/2002. (II.7.) Kgy. számú, illetve a **M... Kft.** 1/2002. (II.11.) Tgy. számú határozata, amelyekben a társaságok bízták meg az **A... Kft.-t** a hitelezőkkel történő tárgyalásokkal és az egyezségkötéssel. A kft. által elkészített egyezségi javaslatok és azok elfogadásának kelte - a becsatolt okiratok szerint - a 2002. március 26. és április 22. közötti időszak, ezzel szemben a **B... Rt.** a hitelezőkkel már ezt megelőzően tárgyalt és a követeléseiket 2001. december 4. és 2002. március 14. között megvásárolta. Miután az **A... Kft.** a **M... Kft.**, valamint a **M... Rt.** megbízása alapján járt el, az általa ténylegesen kifejtett tevékenység díjára e két céggel szemben lehet csak igénye. Jelen perben a felperes a kifizetett 50.000.000,- Ft vonatkozásában nem bizonyította, hogy ennek felmerülte bármilyen mértékben az alperes jogellenes magatartásával áll okozati összefüggésben, ezért ezen összeg megfizetésére az alperes nem kötelezhető.

A **B... Rt.** feladata a két felszámolási eljárás során bejelentkezett hitelezők felkutatása, valamint az egyezség létrehozása érdekében a követelések megvásárlása volt. Tekintettel arra, hogy a felszámolási eljárás során bejelentkezett hitelezők igényét a felszámoló tartja nyilván, e hitelezők felkutatása a megbízott számára nem jelenthetett időigényes feladatot. Az egyezség létrehozása érdekében a megbízott kötelezettsége a hitelezői követelések megvásárlása volt, érdemi tevékenységet ezzel kapcsolatban fejtett ki. Ennek megfelelően a perben azt kellett vizsgálni, hogy a két egyezség létrehozása érdekében kifejtett tevékenysége után a

- 8 -

megbízott milyen összegű díj és költség megtérítésére jogosult, a jogszerűen felszámított és kifizetett költségelemeket lehetett csak a felperes káraként értékelni. A **B... Rt.** a **M... Kft.-vel** szemben folyó felszámolási eljárás során 13 hitelezői követelést, míg a **M... Rt.-vel** szemben folyó eljárásban 8 hitelezői követelést megvásárolt. E vonatkozásban tárgyalásokat, egyeztetéseket tartott, szerződéseket készített, majd pedig ezeket a követeléseket engedményezte a **H... Rt.-re**. A megbízott eljárása eredményes volt, hiszen a **M... Kft.-vel** és a **M... Rt.-vel** szemben bejelentett 201.709.386,- Ft hitelezői igényt tekintve is elérte, hogy a két felszámolási eljárást kényszeregyezséggel befejezték. Igazolt költségként a hitelezői követelések megvásárlására közel 34.000.000,- Ft-ot kifizetett. Nem tekinthető eltúlzottnak a megbízott mintegy 7.000.000,- Ft összegű költségigénye, melyet a 2002. július 1. napján kelt elszámolásban szerepeltetett, ennél fogva a felperes oldalán ezt is kárként kell értékelni. A 9.000.000,- Ft összegben elfogadott sikerdíj kapcsán abból kell

kiindulni, az alperesnek számolnia kellett a szerződéskötéskor azzal, hogy a felperes olyan kötelezettségek teljesítésére vállalkozik, melyeket közreműködők bevonása nélkül nem képes teljesíteni, ilyen jellegű feladat ellátása során a megbízási díj meghatározása sikerdíj formában is történhet. A két gazdálkodó szervezettel szemben bejelentett összesen 201.709.386,- Ft hitelezői igény mellett a hitelezői követelések jelentős részének közel 34.000.000,- Ft-ért történő megvásárlása, majd a két kényszeregyezség létrehozása mindenképp jelentős eredménynek minősül, ennek fejében a 9.000.000,- Ft sikerdíj elszámolása indokolt. Az ítéltábla a felperest ért kár összegét a Pp. 206. § (3) bekezdése értelmében a per összes körülményét mérlegelve határozta meg, melynek során figyelemmel volt arra is, hogy a **M...** Kft., valamint a **M...** Rt. által kötött két kényszeregyezség értelmében a két társaság a **H...** Rt-nek, mint engedményesnek milyen összeget volt köteles megfizetni.

A fenti indokok alapján az üzletrész adásvételi szerződés megghiúsulása következtében keletkezett bizonyított kár összege a következő: a felperes kifizetett az alperesnek 16.000.000,- Ft vételár előleget, majd finanszírozta a **B...** Rt. tevékenységét, utóbbi kapcsán 34.000.000,- Ft-ot fizetett ki a két felszámolási eljárásban a hitelezőknek, 7.000.000,- Ft az indokolt költség, 9.000.000,- Ft az elfogadott sikerdíj, mindezek együttes összege 66.000.000,- Ft.

A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének - 25.012.021,- Ft marasztalást tartalmazó - nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, és az alperes marasztalásának összegét 66.000.000,- Ft-ra, valamint ennek az elsőfokú ítéletben írt mértékű és tartamú kamatára leszállította (Pp. 253. § (2) bekezdés).

A pervesztesség és pernyertesség aránya lényegesen megváltozott, a felperes az eredeti 172.000.000,- Ft-os kereseti kérelméhez képest ugyan nagyobb arányban pervesztes lett, figyelemmel kellett lenni azonban arra is, hogy a kereset jogalapját bizonyította. Mindezeket értékelve az ítéltábla az alperest elsőfokú eljárási költség fizetésére kötelező rendelkezést mellőzte, és a Pp. 81. § (1) bekezdés 2. fordulata alapján úgy rendelkezett, hogy a felek maguk viselik az elsőfokú költségeiket.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt teljes illeték vonatkozásában az elsőfokú bíróság úgy határozott, hogy az az alperes költségmentessége folytán az

- 9 -

Gf.I.30.387/2007/6.szám

állam terhén marad, pervesztessége arányában a felperes le nem rótt illeték fizetésére kötelezése elmaradt. Az ítéltábla a pervesztesség arányában kötelezte a felperest a le nem rótt elsőfokú eljárási illeték megfizetésére, míg az állam terhén maradó illeték összegét leszállította. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése részben eredményre vezetett, a 131.987.979,- Ft fellebbezési értékhez viszonyítva 42 %-ban pernyertesnek bizonyult, erre figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdés 2. fordulata alapján az ítéltábla úgy rendelkezett, hogy a felek maguk viselik a másodfokú eljárási költségeiket is. A fellebbezett értéket, valamint a pernyertesség és pervesztesség arányát figyelembe véve kötelezte a felperest a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték állam javára történő megfizetésére, míg az ezt meghaladó fellebbezési illeték vonatkozásában - az alperes költségmentessége folytán - úgy rendelkezett, hogy az

az állam terhén marad (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) és (2) bekezdés, 14. §, valamint 15. § (1) és (3) bekezdés).

Szeged, 2007. november hó 16. napján

Szűts Károlyné dr.sk.
a tanács elnöke

. Mátyoki Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.
táblabíró